

Pomoc państwa: Komisja przedstawia inicjatywy mające jeszcze bardziej ułatwić wdrażanie środków wsparcia odbudowy i walki z koronawirusem

Bruksela, 21 grudnia 2020 r.

Komisja Europejska opublikowała dziś [modele zawierające wskazówki](#), aby wspierać państwa członkowskie w opracowywaniu ich krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa. Ponadto, aby jeszcze bardziej ułatwić wdrażanie InvestEU oraz unijnych i krajowych funduszy przeznaczonych na odbudowę, Komisja prowadzi konsultacje z państwami członkowskimi na temat możliwego dalszego rozszerzenia zakresu [ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych](#). Komisja prowadzi również badanie obejmujące wszystkie państwa członkowskie, aby zasięgnąć ich opinii na temat wdrażania [tymczasowych ram pomocy państwa](#).

Wiceprzewodnicząca wykonawcza, **Margrethe Vestager**, odpowiedzialna za politykę konkurencji powiedziała: *Aby w pełni czerpać korzyści z ograniczonych środków publicznych, istotne jest, aby zasady pomocy państwa nadal przyczyniały się do zachowania sprawiedliwego i konkurencyjnego jednolitego rynku. Zapewniamy państwom członkowskim wszelkie niezbędne wskazówki i narzędzia, aby ich krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności mogły być jak najszybciej wdrożone, zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa. Kontynuujemy ścisłą współpracę z państwami członkowskimi, aby złagodzić skutki gospodarcze trwającego kryzysu oraz umożliwić odbicie się gospodarki europejskiej, zachowując jednocześnie równe warunki działania na jednolitym rynku.*

Wytyczne Komisji dotyczące pomocy państwa w związku z krajowymi planami odbudowy i zwiększania odporności

W kontekście wdrożenia planów odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich kontrola pomocy państwa zapewni, aby wydatki publiczne państw członkowskich nie wypierały wydatków sektora prywatnego, pozwoli uniknąć nadmiernej rekompensaty oraz zapewni równe warunki działania na jednolitym rynku.

Aby w porę rozwiązać możliwe kwestie związane z pomocą państwa, Komisja już na wczesnym etapie podejmie współpracę z państwami członkowskimi w zakresie inwestycji rozważanych w ich krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności. Komisja jest gotowa zbadać, wraz z organami krajowymi, możliwe wymiary pomocy państwa w planach odbudowy oraz udzielić wszelkiego koniecznego wsparcia, aby opracować programy inwestycyjne zgodnie z zasadami pomocy państwa.

Wiele środków, które prawdopodobnie zaproponują państwa członkowskie, takich jak niektóre inwestycje infrastrukturalne oraz wsparcie bezpośrednie na rzecz obywateli, nie podlega kontroli pomocy państwa, gdyż nie ma charakteru selektywnego lub nie dotyczy działalności gospodarczej. Inne środki zostaną prawdopodobnie objęte zakresem [ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych](#), a zatem nie będą musiały być zgłaszane Komisji i będą mogły być bezzwłocznie wdrożone przez państwa członkowskie.

Środki stanowiące pomoc państwa i wymagające indywidualnego zatwierdzenia będą traktowane przez Komisję priorytetowo. W każdym razie Komisja zobowiązuje się do sfinalizowania takiej oceny w terminie sześciu tygodni od otrzymania kompletnego zgłoszenia od państwa członkowskiego.

Modele pomocy państwa zawierające wskazówki

Komisja opublikowała dziś jedenaście **modeli pomocy państwa zawierających wskazówki**. [Modele zawierające wskazówki](#) obejmują liczne rodzaje projektów inwestycyjnych zgodnych z europejskimi inicjatywami przewodnimi zawartymi w [opracowanej przez Komisję rocznej strategii zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2021 r.](#) Są to dokumenty techniczne, które mają wspierać państwa członkowskie w opracowywaniu ich krajowych planów zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa:

Inicjatywa przewodnia	Model zawierający wskazówki
-----------------------	-----------------------------

ZWIĘKSZENIE MOCY	Infrastruktura energetyczna i wodorowa
	Energia ze źródeł odnawialnych, w tym produkcja wodoru ze źródeł odnawialnych
RENOWACJA	System ciepłowniczy/chłodzenie oraz infrastruktura dystrybucji
	Efektywność energetyczna budynków
ŁADOWANIE I TANKOWANIE	Stacje ładowania pojazdów elektrycznych oraz stacje tankowania wodoru dla pojazdów drogowych
	Zakup drogowych pojazdów bezemisyjnych i niskoemisyjnych
	Pozostałe niskoemisyjne środki transportu
ŁĄCZNOŚĆ	Wdrożenie i wykorzystanie stacjonarnych i ruchomych sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym 5G i sieci światłowodowych
MODERNIZACJA	Cyfryzacja administracji publicznej, w tym systemu opieki zdrowotnej
ZWIĘKSZENIE SKALI	Innowacyjne procesory i technologie w zakresie półprzewodników
ZMIANA KWALIFIKACJI I PODNOSZENIE KWALIFIKACJI	Poprawa kształcenia i szkolenia, w tym w zakresie umiejętności cyfrowych i odpowiedniej łączności

Modele te zawierają wskazówki dla poszczególnych sektorów dotyczące przypadków, kiedy (i) pomoc państwa może być wyłączona i dlatego uprzednie powiadomienie Komisji nie jest konieczne; (ii) pomoc państwa istnieje, jednak powiadomienie nie jest konieczne, ponieważ jest ona objęta wyłączeniem grupowym; oraz (iii) pomoc państwa istnieje i konieczne jest powiadomienie, przy zastosowaniu głównych obowiązujących zasad pomocy państwa.

Modele zawierające wskazówki mogą być i będą aktualizowane w razie potrzeby, kiedy Komisja uzyska lepszy ogólny i zrozumienie treści krajowych planów odbudowy państw członkowskich.

Ponadto w razie pytań dotyczących modeli zawierających wskazówki państwa członkowskie mogą korzystać ze specjalnego adresu e-mail i infolinii uruchomionych przez Komisję.

Konsultacje na temat rozszerzenia zakresu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych

Również dziś Komisja przesłała państwom członkowskim do konsultacji informacje na temat możliwego dalszego rozszerzenia zakresu [ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych](#), aby umożliwić sprawne wdrożenie programu InvestEU, Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, jak również innych unijnych i krajowych funduszy wspierających odbudowę i osiągnięcie celów UE w zakresie transformacji ekologicznej i cyfrowej.

Proponuje uwzględnić na przykład możliwości inwestycji w celu zwiększenia wydajności energetycznej lub cyfryzacji budynków, budowy sieci stacji ładowania samochodów elektrycznych, cyfryzacji małych i średnich przedsiębiorstw lub rozwoju sieci szerokopasmowych.

Dzisiejszy wniosek opiera się na wniosku Komisji z lipca 2019 r. w sprawie ułatwienia krajowego

finansowania projektów lub produktów finansowych, które są objęte zakresem centralnie zarządzanych programów UE na podstawie kolejnych wieloletnich ram finansowych.

Przepisy ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych uznają szereg konkretnych kategorii pomocy państwa za zgodne z Traktatem, o ile spełniają jasno określone warunki, oraz wyłączają te kategorie z wymogu uprzedniego powiadomienia Komisji oraz zatwierdzenia przez nią. Po ostatecznym przyjęciu przez Komisję państwa członkowskie będą mogły wdrażać takie środki bezpośrednio, przy zachowaniu pełnej pewności prawa.

Kwestionariusz skierowany do państw członkowskich, dotyczący wdrożenia tymczasowych ram pomocy państwa

W marcu 2020 r. Komisja przyjęła [tymczasowe ramy](#) pomocy państwa, aby umożliwić państwom członkowskim udzielanie koniecznego wsparcia gospodarce w kontekście pandemii koronawirusa, przy zachowaniu równych warunków działania. Do tej pory Komisja podjęła ponad **380 decyzji** zatwierdzających ponad **460 środków krajowych** o wartości ponad 3,07 bln euro stanowiących wsparcie 27 państw członkowskich oraz Wielkiej Brytanii.

Komisja nadal monitoruje i ocenia stosowanie tymczasowych ram w odniesieniu do zmieniającej się sytuacji kryzysowej. W tym celu, w następstwie konsultacji publicznych we wszystkich państwach członkowskich, tymczasowe ramy zaktualizowano [3 kwietnia](#), [8 maja](#), [29 czerwca](#) i [13 października](#) 2020 r., aby umożliwić państwom członkowskim dalsze wspieranie przedsiębiorstw dotkniętych skutkami pandemii koronawirusa.

W dniu 7 grudnia 2020 r. Komisja skierowała do państw członkowskich badanie ankietowe, aby zasięgnąć ich opinii na temat wdrożenia i możliwej konieczności dalszego dostosowania tymczasowych ram pomocy państwa, aby przeciwdziałać skutkom gospodarczym drugiej fali pandemii i umożliwić sprawną odbudowę po kryzysie. Ponadto Komisja zbiera również od państw członkowskich dane dotyczące wydatków na pomoc państwa do grudnia 2020 r. w ramach zatwierdzonych programów. W oparciu o informacje zwrotne otrzymane od państw członkowskich Komisja podejmie decyzję o możliwych dalszych działaniach.

Kontekst

W ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności udostępnionych zostanie 672,5 mld euro na pożyczki i dotacje, aby wspierać reformy i inwestycje prowadzone przez państwa członkowskie. Ma to na celu złagodzenie gospodarczych i społecznych skutków pandemii koronawirusa oraz zapewnienie, by europejskie gospodarki i społeczeństwa były bardziej zrównoważone, odporne i lepiej przygotowane na wyzwania i możliwości związane z transformacją ekologiczną i cyfrową. Środki, które państwa członkowskie otrzymają z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, mogą być – na zasadzie dobrowolności – przeznaczone na moduł państw członkowskich w ramach InvestEU i mogą również być objęte uproszczonymi zasadami pomocy państwa w ramach programu InvestEU na podstawie ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych.

W dniu 19 marca 2020 r. Komisja Europejska przyjęła [tymczasowe ramy](#) pomocy państwa, aby umożliwić państwom członkowskim wykorzystanie pełnej elastyczności przewidzianej w zasadach pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w związku z pandemią COVID-19. Tymczasowe ramy po raz pierwszy [zmieniono 3 kwietnia 2020 r.](#), aby zwiększyć możliwości udzielania wsparcia publicznego na rzecz badań, testów i produkcji wyrobów służących zwalczaniu pandemii koronawirusa oraz aby chronić miejsca pracy i dalej wspierać gospodarkę. Kolejne zmiany wprowadzono [8 maja](#), aby umożliwić stosowanie środków służących dokapitalizowaniu i środków w formie długu podporządkowanego, oraz [29 czerwca 2020 r.](#), aby dalej wspierać mikroprzedsiębiorstwa, małe przedsiębiorstwa i start-up'y oraz aby pobudzić inwestycje prywatne. Na podstawie czwartej zmiany, z 13 października 2020 r., przedłużono okres obowiązywania tymczasowych ram do 30 czerwca 2021 r. oraz do 30 września 2021 r. dla środków służących dokapitalizowaniu. Rozszerzono również zakres tymczasowych ram, m.in. umożliwiając państwom członkowskim wspieranie przedsiębiorstw wykazujących znaczne straty obrotów przez pokrywanie części ich nieopłaconych kosztów stałych.

Tymczasowe ramy pomocy państwa będą obowiązywać do końca czerwca 2021 r. Jako że problemy z wypłacalnością mogą pojawić się dopiero na późniejszym etapie rozwoju kryzysu, Komisja przedłużyła ten okres – wyłącznie w odniesieniu do środków służących dokapitalizowaniu – do końca września 2021 r.

Tymczasowe ramy pomocy państwa są uzupełnieniem wielu innych możliwości już udostępnionych państwom członkowskim na potrzeby łagodzenia skutków społeczno-gospodarczych obecnej pandemii, zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa. W dniu 13 marca 2020 Komisja przyjęła [komunikat w sprawie skoordynowanej reakcji gospodarczej na epidemię COVID-19](#), w którym

przedstawiono te możliwości. Państwa członkowskie mogą na przykład wprowadzić, z korzyścią dla przedsiębiorstw, ogólnie obowiązujące zmiany (np. odroczenie podatków lub subsydiowanie skróconego czasu pracy we wszystkich sektorach), które nie wchodzą w zakres zasad pomocy państwa. Mogą również przyznawać przedsiębiorstwom rekompensaty za szkody poniesione bezpośrednio w wyniku pandemii koronawirusa.

IP/20/2494

Kontakty z mediami:

[Arianna PODESTA](#) (+32 2 298 70 24)

[Giulia ASTUTI](#) (+32 2 295 53 44)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)